

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 17 stycznia 2017 r.

Pozycja 22

POSTANOWIENIE z dnia 27 kwietnia 2016 r. Sygn. akt Ts 302/14

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Julia Przyłębska

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej Sp. z o.o. w sprawie zgodności:

art. 79 ust. 1 pkt 3 lit. b ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 90, poz. 631, ze zm.) z art. 64 ust. 1 i 2 w związku z art. 2 i w związku z art. 31 ust. 3 i w związku z art. 32 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

p o s t a n a w i a:

- 1) podjąć zawieszono postępowanie,**
- 2) odmówić nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej.**

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 21 października 2014 r. (data nadania) Sp. z o.o. (dalej: skarżąca) zakwestionowała zgodność art. 79 ust. 1 pkt 3 lit. b ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz.U.2006.90.631, ze zm.; dalej: ustawa o prawie autorskim i prawach pokrewnych) w zakresie, w jakim „nakłada obowiązek zapłaty trzykrotności stosownego wynagrodzenia na rzecz podmiotu uprawnionego z tytułu majątkowych praw autorskich”, z art. 64 ust. 1 i 2 w związku z art. 2 i w związku z art. 31 ust. 3 i w związku z art. 32 Konstytucji.

Skargę konstytucyjną wniesiono na tle następującej sprawy. Wyrokiem z lipca 2012 r. Sąd Okręgowy w L. (dalej: Sąd Okręgowy w L.) zakazał skarżącej dokonywania reemisji w sieci telewizji kablowej utworów audiowizualnych nadawanych w programach telewizyjnych do czasu zawarcia z powodem (tj. Stowarzyszeniem Filmowców Polskich z siedzibą w Warszawie) umowy licencyjnej na podstawie art. 21¹ ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych (pkt I sentencji); zasądził od skarżącej na rzecz powoda 58 084,47 zł z odsetkami ustawowymi w wysokości 13% od 19 września 2011 r. do dnia zapłaty (pkt II sentencji); opłatę tymczasową uznał za ostateczną (pkt III sentencji); sąd orzekł także o kosztach procesu (pkt IV sentencji). Wyrokiem z kwietnia 2014 r. Sąd Apelacyjny w L. (dalej: Sąd Apelacyjny w L.) oddalił apelację skarżącej. Orzeczenie to doręczono skarżącej 18 sierpnia 2014 r.

Zdaniem skarżącej zaskarżony przepis narusza prawo do równej ochrony własności i innych praw majątkowych (art. 64 ust. 1 i 2 w związku z art. 2 i w związku z art. 31 ust. 3

i w zw. z art. 32 Konstytucji) przez „zwiększenie uszczuplenia majątku skarżącego zobowiązanego do zapłaty wynagrodzenia w potrójnej wysokości”, a tym samym prowadzi do niesłusznego wzbogacenia podmiotu uprawnionego z tytułu autorskich praw majątkowych kosztem zobowiązanego. Skarżąca podkreśliła, że uprawniony do żądania trzykrotności wynagrodzenia jest w sposób nieuzasadniony faworyzowany – wynika to – jej zdaniem – z zastosowania przez ustawodawcę nieadekwatnego kryterium w postaci posiadania majątkowych praw autorskich. Tylko bowiem w przypadku naruszenia tych praw ustawodawca przewidział obowiązek zapłaty trzykrotności stosownego wynagrodzenia. Jak przy tym zauważyła, żaden inny podmiot posiadający prawa majątkowe (np. właściciel rzeczy) nie korzysta z takiego uprzywilejowania. Skarżąca ponadto zarzuciła, że zakwestionowany w skardze przepis ją dyskryminuje, ponieważ prowadzi do sytuacji, w której w związku z wypełnianiem ustawowego obowiązku rozprowadzania programów telewizyjnych (art. 43 ust. 1 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji, Dz.U.2015.1531, ze zm.) została zobowiązana do zapłaty niewspółmiernego odszkodowania – znacznie przewyższającego rozmiar poniesionej szkody. Według niej nie istnieje cecha relewantna, usprawiedliwiająca uprzywilejowanie podmiotu, któremu przysługują autorskie prawa majątkowe, co narusza zasadę sprawiedliwości społecznej. Ponadto, ograniczenie wskazanego przez skarżącą prawa konstytucyjnego jest – jak podniosła – nieproporcjonalne, a dobór środków i metod – nieadekwatny i zbyt uciążliwy w stosunku do celu, któremu zakwestionowany przepis ma służyć.

Trybunał, działając *ex officio*, ustalił, że od wyroku Sądu Apelacyjnego w L. z kwietnia 2014 r. skarżąca wniosła skargę kasacyjną. Sprawa została wpisana do repertorium pod sygnaturą, a następnie. Postanowieniem z października 2015 r. Sąd Najwyższy przyjął do rozpoznania skargę kasacyjną skarżącą.

Postanowieniem z 4 grudnia 2014 r. Trybunał Konstytucyjny, na podstawie art. 20 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz.U.102.643, ze zm.; dalej: ustawa o TK z 1997 r.) oraz art. 177 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U.2014.101, ze zm.), zawiesił postępowanie do czasu zakończenia postępowania przed Sądem Najwyższym. W uzasadnieniu postanowienia Trybunał wskazał, że orzeczenie Sądu Najwyższego może mieć wpływ na ustalenie podstaw wniesienia skargi konstytucyjnej, w szczególności na stwierdzenie naruszenia przysługujących skarżącej konstytucyjnych wolności lub praw.

Wyrokiem ze stycznia 2016 r. Sąd Najwyższy uchylił wyrok Sądu Apelacyjnego w L. z kwietnia 2014 r. i przekazał temu sądowi sprawę do ponownego rozpoznania. Kopia sentencji tego orzeczenia wpłynęła do Trybunału Konstytucyjnego 22 marca 2016 r.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

Na podstawie art. 138 w związku z art. 139 ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz.U.2016.293; dalej: ustawa o TK z 2015 r.) z dniem 30 sierpnia 2015 r. utraciła moc ustawa o TK z 1997 r. Zgodnie z art. 134 pkt 1 ustawy o TK z 2015 r. w sprawach wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy w postępowaniu przed Trybunałem w zakresie dotyczącym wstępnego rozpoznania stosuje się przepisy dotychczasowe, tzn. przepisy ustawy o TK z 1997 r. Rozpatrywana skarga konstytucyjna została wniesiona przed dniem wejścia w życie ustawy o TK z 2015 r., dlatego do jej wstępnej kontroli zastosowanie mają przepisy ustawy o TK z 1997 r.

Z art. 79 ust. 1 Konstytucji wynika jednoznacznie, że warunkiem rozpoznania skargi konstytucyjnej jest uzyskanie przez skarżącego ostatecznego rozstrzygnięcia o wolnościach lub prawach albo o obowiązkach określonych w Konstytucji. Zgodnie z art. 46 ust. 1 ustawy o TK z 1997 r. skarga konstytucyjna może być wniesiona dopiero po wyczerpaniu przez skarżącego przysługującej w sprawie drogi prawnej, w terminie 3 miesięcy od dnia doręczenia

mu prawomocnego wyroku, ostatecznej decyzji lub innego ostatecznego rozstrzygnięcia. W sytuacji, gdy postępowanie w danej sprawie nadal się toczy, a skarżący nie doprowadził do nadania orzeczeniu waloru ostateczności, wniesienie skargi konstytucyjnej musi być uznane za przedwczesne.

Skarżąca wiąże naruszenie wskazanych w skardze konstytucyjnych praw z wyrokiem Sądu Apelacyjnego w L. z kwietnia 2014 r. wydanym w sprawie. Orzeczenie to zostało jednak uchylone przez Sąd Najwyższy wyrokiem ze stycznia 2016 r., a sprawa została przekazana do ponownego rozpoznania. Powyższe oznacza, że w sprawie skarżącej nie doszło jeszcze do wydania ostatecznego rozstrzygnięcia o przysługujących jej konstytucyjnych wolnościach i prawach.

Skoro w niniejszej sprawie brak jest ostatecznego orzeczenia, to skarga konstytucyjna nie spełnia podstawowej przesłanki określonej w art. 79 ust. 1 Konstytucji. Wydanie merytorycznego orzeczenia jest więc niedopuszczalne.

Okoliczność ta jest – na podstawie art. 49 w związku z art. 39 ust. 1 pkt 1 ustawy o TK z 1997 r. – podstawą odmowy nadania analizowanej skardze konstytucyjnej dalszego biegu.

Wobec powyższego Trybunał Konstytucyjny postanowił jak w sentencji.